

Podgorica 18.01.2016

Predmet: Žalba zbog kršenja načela I, III i IV Kodeksa novinara u emisiji „Minut, dva“ koja je emitovana 20.11.2015 na TV Pink M.

RJEŠENJE

Medijski Savjet za samoregulaciju je dobio žalbu od Akcije za ljudska prava zbog kršenja načela I, III i IV Kodeksa novinara u emisiji „Minut, dva“ koja je emitovana 20.11.2015 na TV Pink M. Sporni prilog u informativnoj emisiji se bavi nastavkom priče o prepisci između izvršne direktorice Akcije za ljudska prava Tee Gorjanc Prelević i Sonje Diez činovnice Evropske Komisije iz Brisela, i dodatno informiše da će ova prepiska biti predmet komunikacije Vlade Crne Gore sa evropskim partnerima.

U prilogu je izrečeno par negativnih komentara na rad Tee Gorjanc Prelević, Akcije za ljudska prava, kao i nevladinog sektora : ” Na osnovu nje (prepiske, prim.MSS), otkriva se da Prelevićeva preko dijela briselske administracije pokušava da se obračuna sa onima koji njoj ne odgovaraju, dajući instrukcije Sonji Diez šta da pita crnogorske institucije što ova, kako eksplicitno piše u prepisci, po nalogu Prelevićeve i radi. Skandalozna prepiska potvrđuje sve dosadašnje sumnje da nevladin sektor zloupotrebljava pozicije, kako bi se politički obračunavao sa neistomišljenicima, a u slučaju Gorjanc i dodatni lični konflikt interesa koji sprovodi protiv pravosuđa, a u koji su uključeni članovi njene porodice.”

U žalbi se između ostaloga tvrdi da: “ da urednik *TV Pink M* Goran Radenović, ni tog dana, 20.11.2015, nije objavio, niti na bilo koji način uzeo u obzir moj odgovor koji im je dostavljen još 17.11.2015, istog dana kad i *Dnevnim novinama* (u prilogu dokaz o dostavi).

Urednik Radenović je prekršio članove 1 i 3 Kodeksa novinara Crne Gore izvještavajući jednostrano, tendenciozno i zlonamjerno, nerazdvajajući vijest od komentara. Kroz komentar je dat i vrijednosni sud o navodno skandaloznoj prepisci, koji se ne zasniva na objektivnim i utemeljenim činjenicama. Netačan je i zlonamjerno i komentar da ”prepiska potvrđuje sumnje da nevladin sektor zloupotrebljava pozicije, kako bi se politički obračunavao sa neistomišljenicima”, kao i da u mom slučaju postoji i ”dodatni lični konflikt interesa” u koji su navodno uključeni članovi moje porodice.”

Povodom ove žalbe zatražili smo stav uredništva TV Pink M. U njihovom odgovoru stoji : ”Kako je dužnost novinara da poštuje istinu i traga za njom, 20.11.2015 u informativnoj formi „ Minut dva”, objavili smo vijest da je Vlada Crne Gore upoznata sa spornom prepiskom između Tee Gorjanc - Prelević i Sonje Diez. Iako smo tragajući za istinom dobili potvrdu da je na sjednici Vlade održanoj dan ranije razgovarano o ovom incidentu, te da je donijet zaključak Vlade da ministar vanjskih poslova Igor Lukšić, zatraži hitno objašnjenje od kancelarije EK u Podgorici, samo smo citirali Dnevne novine i pozvali se na njihov tekst. Dakle, vijest koju smo objavili je bila tačna,

činjenice su provjerene, pa smo shodno kodeksu novinara CG tu vijest i saopštili javnosti jer su za nas činjenice neprikosnovene.

Navodi da „, prepiska potvrđuje sumnje da nevladin sektor zloupotrebljava pozicije, kako bi se politički obračunavao sa neistomišljenicima“ (što je sporno za ovu NVO) su takođe nesporne činjenice za svakoga ko se bavi novinarstvom u CG. Opšte je poznato da je dio nevladinih organizacija u koje sapada i NVO HRA pomenute Gorjanc - Prelević, zajedno sa jednim dijelom opozicionih medija, te pojedinaca koji sebe u javnosti predstavljaju ekspertima, izuzetno kritički nastrojen ka Vladi, da to javno pokazuju, saopštavaju, pišu, kao i da imaju svoje favorite među političkim organizacijama, koje javno podržavaju, na čije skupove dolaze i sa kojima zajedno potpisuju brojne apele. Od predstavnika same Vlade, ali i stranih posmatrača ovoj se grupi zamjera na prestrogim kritikama koje upućuju vlastima, zamjerke da često svoje pozicije koje bi trebale da budu neutralne, zloupotrebljavaju kako za lične tako i političke svrhe, te da vrlo često izveštaji koje pišu nisu objektivni, već su proizvod ličnih afiniteta.

Upravo zbog ovih opšte poznatih činjenica, korespodencija Tee Gorjanc - Prelević i Sonje Diez (koja sama za sebe sve gore navedeno potvrđuje i na najbolji način dokazuje), je iznijeta u prilogu a za nas novinare redakcije Pink M ona je istinita, pa je zbog toga i objavljena,” piše u izjašnjenju TV Pink M.

Komisija za žalbe Medijskog savjeta za samoregulaciju je konstatovala da je ovo, poslije 17.11 i 18.11 treći po redu prilog o prepisci između Tee Gorjanc Prelević i Sonje Diez. Kako se Komisija već u dva navrata bavila ovom prepiskom možemo samo da konstatujemo da ni u ovom prilogu nije objavljeno reagovanje Tee Gorjanc Prelević od 17.11.2015 koje se odnosi na izvještavanje o ovoj prepisci. Na ovaj način je prekršeno načelo I Kodeksa novinara koje se odnosi na cjelovitost informacija. Podsjećamo na smjernicu 1.2 Tačnost :

(a) Prije objavljivanja izvještaja, novinar treba da bude siguran da su preduzete sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njegova tačnost. Novinari moraju težiti da obezbijede cjelovite izvještaje o događajima i ne smiju prećutkivati ili potiskivati suštinske informacije.

(b) Pravo javnosti da zna ne može biti opravdanje za senzacionalističko izvještavanje. Stoga, novinari ne smiju iskrivljivati informacije pretjerivanjem, neadekvatnim naglašavanjem jednog aspekta priče ili jednostranim izvještavanjem. Novinari moraju izbjegavati naslove ili reklamne slogane koji bi mogli navesti na pogrešan zaključak o suštini događaja ili pojave. Činjenice ne smiju biti iskrivljivane tako što će biti stavljene van konteksta u kome su se desile.

U sklopu informacije da se ovom prepiskom bavila Vlada Crne Gore i da će se o njoj razgovarati sa evropskim pratnerima, objavljen je komentar uredništva o nevladinom sektoru, Akciji za ljudska prava, kao i o Tei Gorjanc Prelević. Komisija za žalbe konstatuje da je na ovaj način prekršeno načelo III Kodeksa novinara, koje se odnosi na odvojenost činjenica od komentara:

Za novinara su činjenice neprikosnovene, a njegova obaveza je da ih stavlja u pravilan kontekst i onemogućiti njihovu zloupotrebu, bilo da se radi o tekstu, slici ili tonu. Glasine i pretpostavke moraju se nedvosmisleno naznačiti kao takve. Obaveza je da vijest i komentar budu jasno razdvojeni.

Neobjavlivanjem reagovanja izvršne direktorice HRA na priloge o prepisci između nje i Sonje Diez prekršeno je načelo IV Kodeksa novinara:

U slučaju kada su neke osobe ili organizacije uvjerenе da izvještaj medija sadrži netačne informacije ili neutemeljene kritike na njihov račun, one mogu od medija koji je objavio takav izvještaj da zahtijevaju mogućnost odgovora i ispravke netačnih navoda.

Komisija za monitoring i žalbe

Danilo Burzan
Branko Vojičić
Ranko Vujović